

ÁRA 5 KORONA

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55—40, József 68—88.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 180 K
Félévre 95 K. Negyedévre 50 K.
Egyes szám ára — — — 5 korona.

Budapest, 1922.

III. évfolyam 28. szám.

Vasárnap, július 9.

Igazságot és erőt!

Tapsot kap, aki azt prédikálja, hogy viseltessünk egymás iránt megértéssel, szeretettel s fogjunk össze mindannyian a nemzeti ügy érdekében. Tapsot kap, aki így beszél, de nem megyünk utána. Ugyan mi teszi közöttünk azt az ellentétet, amely miatt a bajok és veszedelmek se tudnak bennünket összekovácsolni?

Azt mondják, a zsidókérdés áll közöttünk.

Hiszen igaz, a zsidóságnak a fajiság jegyében való túlságos érvényesülési törekvése sok társadalmi és gazdasági zavart okoz. És a zsidókérdés fulánkokkal van tele.

De hiszen a történelem folyamán mindig találtunk mi okot az egymás fejének beverésére, akkor is, amikor még nem volt zsidókérdésünk.

Most is többféle más bajunk van.

Van nekünk ezenkívül szocialista-kommunista kérdésünk, amelyet a polgári társadalom és a jogrend ellen szervezkedő proletárság vet fel s amely életre-halálra menő harcot jelent.

Van integritási és jóvátételi kérdésünk az ántánttal szemben, vannak idehaza alkotmányjogi kérdéseink, van drágaság-kérdésünk, van kötött- vagy szabadpiac-kérdésünk, van lakásinség-kérdésünk, van földreform-kérdésünk, vannak adókérdéseink, amelyek rendezése közben elégedetlenséggel, keserőséggel és haraggal rontunk egymásra.

Van aztán egy ósmagyar kérdés, amely még az azonos érdekeket is szembeállítja s ez az, hogy ki a legény a csárdában, kié legyen a hatalom és a dicsőség?

És még csak az ellentéteknek megfelelően sem tudunk csoportosulni, mert akik két-három kérdésben közös érdeket

Hadiárvák otthona Ikervárott.

találnak fel, azok a negyedik vagy ötödik okvetlenül összevesznek.

Hiába ábrándozunk ilyen viszonyok között megértésről, békéről. Nincs nyugodt élet ezen a megnyomorított magyar földön. Itt harcolni kell.

Két fronton elkerülhetetlen a végső küzdelem, ha nem akarunk elpusztulni. Harcolnunk kell a győztes hatalmakkal megsemmisülésünk ellen. És harcolnunk kell a szocialistákkal a nemzet belülről való elzüllesztése ellen.

Mily dőreség, hogy amikor ilyen külső és belső ellenséggel élet-halálharcot kell vívnunk, ugyanakkor erőnk legnagyobb részét az egymás közötti küzdelmekben merítjük ki!

Miért nem egységes ez a nemzet az akaratában?! Miért szakítják szét a közvéleményt a vezető politikusok, ahelyett, hogy összerelneik?

Mi választók átadtuk a magunk és nemzetünk sorsát a

kulását pár hét óta. Két hete még 4200 koronáért kelt a búza. Ma már 3500 korona az ára s úgy lehet, lejjebb is száll. Hogy miért, azt sejtethi mindenki. Két hete még a merkantilista liberális urak kezében volt a búza. Most már azonban a földművelők is jönnek a piacra az új búzával. Tehát le kell szorítani az árat. A régi praktikával állunk szemben: «még a paraszté a búza, legyen kisebb az ár, de mihelyt a liberális nagyüzér urak magtáraiban lesz, mehet újra föl!» De azért a kiscgazdákat szidták a választáson, hogy azok emelik tízezer koronára a búzát. Azonban nem is erről van most szó. Tessék megfigyelni: mikor olcsóbbodik a búza, megy-e lejjebb a drágaság? Töri a nyavalya! A bolti árú épúgy drágul, mint azelőtt. Szóval hazugság az, hogy «a búza vezeti a drágaságot!» De legyen eszük a gazdáknak s követeljék, ha a búza olcsóbb, legyen a liberális kereskedők és szocialista mesterek portékája is olcsóbb. Ne csináljanak ülöhelyet a szájukból, hanem menjenek most is a búzáért után.

*

Ők összefognak.

A nemzetközi szociáldemokrácia és a nemzetközi zsidóság összetartása a napokban kiáltóan bizonyult be több adattal. Rathenauért, a milliárdos német zsidó külügyminiszterért, a magyarországi zsidóság és szociáldemokrácia épúgy jajveszékelt megöletése alkalmából, mint a németországi zsidó pénzvilág és szociáldemokrata-kommunista pártok. Pedig Rathenau, aki Németországot kiszolgáltatta az antantnak, nem «proletár», hanem a leggazdagabb német pénzember. A magyarországi szociáldemokrata képviselők parlamenti kiáltványukban nem a munkások kenyerét és jólétét sürgetik, hanem a főiskolai zsidók-

nak a főiskolákra többségben való tödulását gátló «numerus clausus» törvény eltörlését és a Zalaegerszegré internált uzsorás galiciaiak és bolsevikok szabadon bocsátását. Sándor Pál, akit a magyarországi zsidóság harcias része vezérének tekint, több kerületbe levelet írt, hogy a polgári kiscgazda- és földművespárt jelöltje ellen a szociáldemokrata jelöltre szavazzanak a zsidók, mert — úgymond — nekik egyesülniök kell a szocialistákkal a keresztény földműves és polgári kormány ellen. A pesti zsidósajtó, melyet a pénz hatalmak tartanak fönn, állandóan a szociáldemokrata pártnak hizeleg s a vörösszefűs képviselőket dicséri. Rassayék félvörös és Rottensteinék egészvörös képviselői a parlamenti vitában nem az orosz hadifoglyok hazahozatalát sürgetik, hanem a bécsi «emigráns» hazaáruatók hazahívását. Hát kell még bizonyíték több?! S ezeknek a szekerét tolja sok szegény magyar munkás és együgyű cipész... De hisszük, hogy a magyarság hatalmas tábora már tisztán lát s kiadja nekik az utilaput, de — lapjaiknak is...

Horthy Miklós kormányzó a békéscsabai gyalogezred zászlajának felavató ünnepségén.

képviselőink kezébe. Mérhetlen hatalommal ruháztuk fel őket, mert ők hadvezéreként intézhetik a nemzet harcát.

A közbizalom a kiscgazda- és a polgári pártot állította a vezetés élére. Ez a nemzeti élet vezérkara.

Tőle várjuk, hogy túl lásson az egyesek, a csoportok és az osztályok érdekén, amire a társadalom képtelen. De nemcsak lelkiismeretességet és igazságosságot várunk tőle, hanem azt is, hogy ha helyes utat talál, azon aztán tartson ki vaskövetkezetességgel. Erőt és akaratot várunk tőle. Tudjon harcolni is a tiszta és bátor férfiak akaratával, mert küzdelem nélkül nincs élet és akarat nélkül nincs győzelem.

Budapest, július 8.

Esik a búza ára. Ahány liberális és vörös van, mind azt nyelveli évek óta, hogy drága a búza. De arról egy se beszél, hogy drága a bolti portéka, meg az iparcikk. «Mert minden a búza ára után indul!» — szokták mondani. Persze csak azért, hogy a földművesnépet tegyék meg bűnbaknak a drágaságért. Van olyan együgyű ember, aki a sok falugyűlölő pesti ujságnak ezt el is hiszi. Nos hát, most kinyílhatik a szeme mindenkinek, mennyire hazudnak ezek az urak. Tessék csak megfigyelni a búza árának ala-

«Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország föltámadásában. Amen.»

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

A nemzetgyűlés pénzügyi bizottsága részletesen letárgyalta a *költségvetési felhatalmazási javaslatot*. Több képviselő kívánságára gróf Bethlen István miniszterelnök hozzájárult a *kivételes hatalom megszüntetéséről intézkedő szakasznak módosításához*, amelynek értelmében négy hónapon belül a kivételes hatalmon alapuló rendeleteket törvényjavaslatokkal pótolják.

A nemzetgyűlésen a *szociáldemokrata képviselők ismételten rögtönöztek viharos jeleneteket*. Az egyik képviselő a *Népszava* elkobzása tárgyában terjesztett elő sürgős interpellációt, de a kisgazdapárt felháborodottan utasította vissza a szocialistáknak panaszát, mert a *Népszava* ismét bűnös propagandát fejt ki.

— *Miért nem interpelláltál a kommün alatt a szovjetparlamentben?* — kiáltották az interpelláló szocialista képviselők felé.

— *Cserny alatt nem mert tiltakozni a Népszava!* — mondotta egy kisgazdapárti képviselő.

Daruváry Géza igazságügyminiszter a többségi párt élénk helyeslésétől kísérve jelentette ki, hogy **a kivételes hatalmat nem lehet teljesen megszüntetni**, mert *viszonyaink nem olyan megállapodottak, hogy teljesen visszatérhetnénk a békebeli állapotokra*.

Örffy Imre képviselő indítványt terjesztett be a *Tisza-féle 1913-as házszabályok alkalmazásba vételéről*, mert a Ház munkaképességét csak ezzel lehet biztosítani. *A külföldi államokban különben még sokkal szigorúbb házszabályok vannak életben, mint az 1913-as.*

A Ház a gazdasági bizottság előadójának jelentésére elhatározta, hogy *a képviselők javadalmazását arányba hozzák a megélhetési viszonyokhoz*, mert lehetővé akarják tenni, hogy azok a képviselők is megélhessenek illetményeikből, akiknek bölcsője nem a Wertheim szekrény mellett ringott. *A képviselők havonként kilencezer koronát fognak kapni.* De az a képviselő, aki egy évnegyedben három névsorolvasásnál nincs jelen, nem kapja meg az illető évnegyedre járó tiszteletdíjat.

Peidl Gyula a Ház zajos tiltakozása mellett olvasta fel a szociáldemokrata párt deklarációját. Rakovszky Iván belügyminiszter a kormány nevében visszautasította Peidl állításait, amelyeket a szocialisták vezére nem tudott bizonyítani. *A mai kormány semmi olyan eszközökhöz nem nyúlt, mint amilyent a bolsevisták használtak.* A szocialistáknak lelkiismeretét különben a kommunizmus bukása óta *ujabb bűnök terhelik*, mert mint Friedrich István bizonyította, a

románok a szocialistákkal együtt járták végig a börtönöket és kiszabadították a kommunistákat.

A felhatalmazási törvényjavaslat vitáját Ivády Béla szakszerű előadói beszéddel vezette be. Bethlen István gróf miniszterelnök a nemzetgyűlést tájékoztatta a kormány fel fogásáról és hangsúlyozta, hogy

ennek az országnak mindenekelőtt békére és békés munkára van szüksége.

Minden társadalmi osztálynak arra kell törekedni, hogy összefogva az ország érdekében dolgozzék. A miniszterelnök a szocialisták kérdésére leghatározottabban kijelentette, hogy *nem hajlandó a börtönöket megnyitni, mert teljesen megbízik a magyar bírói kar ítéletében.* Az emigránsoknak

A kolozsvári egyetem ötvenéves fennállásának ünnepe Szegeden.

Az egyetem tanácsa fogadja Horthy Miklós kormányzót.

pedig nem ad amnesztiát, mert ezek az ország hírnevét tönkretették a külföld előtt. A miniszterelnök felhívta a nemzet figyelmét arra, hogy *menjen el az áldozatkészség legvégső határáig.* Egyben biztosította a Házat, hogy *a kormány mindent megtesz egy külföldi kölcsön érdekében.* Kállay Tibor pénzügyminiszter nagyobb beszéd keretében ismertette, hogy programjának gerince

az államháztartás egyensúlyának helyreállítása,

mert ha ezt elmulasztjuk, vagy teljesen összeomlunk, vagy pedig ismét bolsevizmus lesz Magyarországon. Az állami bevételeket fokozni kell és ezért az *egyenes adók rendszerének kiépítése az első feladat.* A földadót az utóbbi húsz év folyamán alacsonyán állapították meg és a koronának elértéktelenedése folytán a földadó nem felel meg a régi megterhelésnek.

Csak a búzaalap lehet az, amely biztosítja a földadónak a piaci viszonyokhoz való igazodását.

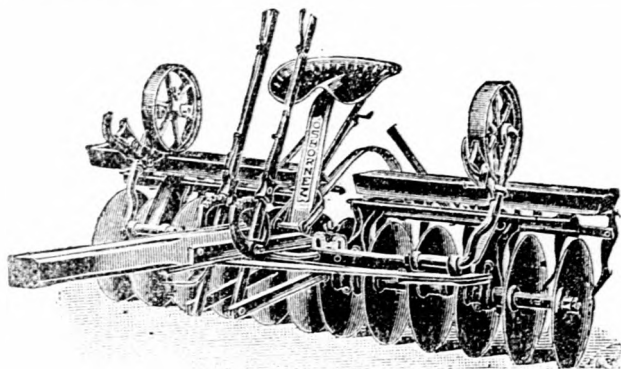
A többi hozadéki adót is meg kell reformálni.

MEZŐGAZDASÁG

A termések fokozásának egyszerű módja: a tarlótörés. Irtó: Gyárfás József.

A kisgazda is költ már nemes vetőmagra, jó gépekre, műtrágyára stb., mert terméscsökkenést hatásukat megismerni és megbecsülni megtanulta. Ilyen kiadásai és befektetései mellett azonban sok gazda nem gondol arra, hogy azzal is, amije van, jobban sáfárkodva, készpénzkiadás nélkül, szintén nagyban hozzájárulhat termései emeléséhez.

Itt van mindjárt az *istállótrágya*. Ha ezt okszerűen kezeli és helyesen alkalmazza, ezekkel az épséggel nem ördögös dolgokkal hatékonyságát nagyban emeli, mitől földje jóval többet javul és bővebben termővé válik, mint a nem kezelt tartalmatlan trágyától. Ha azután a már meglévő eszközökkel földjét *jobb művelésben* is részesíti, ezzel eléri azt, hogy a műtrágya hatása is nagyobb és biztosabb lesz, másrészt a termőképességét egészen érvényesítheti, azaz valóban teremhet annyit, amilyen bőtermőképességet a nemesítők belevittek.

Tárcsás borona.

Különösen tarlótörésre alkalmas gép. Még nehezebb kötésű talajon is eredményesen pótolja a hántó-ekét. A munka vele gyors és mégis teljesen megfelelő. Az éles acéltárcsák elvagdaltják a gyomot, a tarlót borító szalmaszalakat, gazt és megporhanyítják a talaj felületét. Az eszköz súlya a szükséghez képest felrakott kövek által fokozható.

Az okszerű talajműveléshez nemcsak az *őszi szántás* megadása tartozik, hogy t. i. minden tavaszi alá a földet már ősszel lehető mélyen felszántjuk, hanem hozzátartozik a *tarlónak feltörése* is.

Mind a két talajmunka nagyban fokozza a terméseket. Amint az őszi szántást nem szabad elmulasztani, épúgy minden korai takarmányt vagy kalászos tarlóját, amint az aratás megvolt, de még a termést le sem hordtuk, azonnal fel kell törni. Holdankint több mázsás terméssel fogja a föld ezt meghálálni. Ezt vallja minden gazda, aki próbát tett. Egy temesvármegyei uradalomban pl. búza után zabot úgy vetettek, hogy a tábla egy részét aratáskor mindjárt felszántották, másik részét feltörtlenül hagyták. Noha ősszel az egész táblát egyforma mélyre felszántották, mégis azon részen, amelyen a tarlótörés megtörtént, 5 mm. zabbal volt holdanként nagyobb termés. Egy nyitrávmegyei uradalomban hasonló esetben a tarlótörést a zab $8\frac{3}{4}$ mm. szalma és $\frac{3}{4}$ mm. magterméssel fizette meg kat. holdankint! Alig akad gazdasági befektetés, mely úgy fizetne, mint a tarlótörés!

Kérdezheti valaki, honnét van az, hogy a tarlótörésért ennyire hálás a föld?

Sokféle oka van ennek, azt itt tövérol-hegyére el sem mondhatom, csak nagyjában szólhatok róla.

A termőföld nem holt tömeg, hanem élő szervezethez hasonló. Amely talajban nincs élet, azon növény sem él meg. Már pedig a kalászosnak vagy szálastakarmánynak

elkerülte után, kivált szárazságban, a talajban az élet jóformán egészen megszűnik. A tarlótöréssel a talaj működését újra felélesztjük azzal, hogy abba levegőt viszünk, másrészt a még benne lévő nedvességnek elpárolgását megakadályozzuk. Ennekfolytán a feltört talaj tovább korhad, bomlik és beérik, ami által benne az új termés számára kész növényi táplálék képződik.

De többet terem a tarlótöréses föld azért is, mert a feltört tarló jobban magába fogadhatja a csapadékot, melyet azután a következő termés javára raktároz. Tudós megfigyelések kimutatták, hogy a nyári nedvességet a tarlótöréssel így felfogva, ezáltal jövő évi terméskilátásainkat tizenöt százalékkal javíthatjuk!

A tarlótörésnek leggyakrabban hangoztatott előnye továbbá a gyomirtás. Minden gazda tudja, hogy tiszta földben minden növénye többet terem. A tarlóval sekélyen leforgatott gyom- és kalászosmag, különösen ha szárazságban a feltört tarlót le is hengerezzük, kicsirázik és később kikélese után a fogas vagy az eke által ki- és aláforgatva, a gyom jórésze kipusztul. De még ha akkora is a nyári szárazság, hogy a tarló ki nem zöldsül, akkor is kitünő a feltöréses más irányban. Eltekintve ugyanis attól, hogy még ilyenkor is irtjuk vele az *évelő* gyomot, másrészt a föld tetején a feltöréssel teremtett laza, porhanyó földréteg alatt földünk még aszályban is beérik. Ezzel nemcsak — mint előbb elmondottam — nagyobbodik a termőképessége, de vele elérjük azt is, hogy míg a fel nem tört tarló ősszel az ekét a sokszor nagyon is megkésetten beálló őszi esőig be sem veszi, addig az a föld, amelyen tarlót törtünk, a legnagyobb szárazságban is omlós, porhanyó szántást fog adni, azaz olyan vetőágyat, amelybe eső nélkül is az ősziéket idejében elvetjük.

Ehhez elsősorban az kell, hogy a kasza nyomában *rögtön* törjük fel a tarlót. Ez kívánatos azért is, mert ekkor, szárazságban is, a tarlóban van még annyi nedvesség, hogy azt *sekélyen* meghántani, vagyis csak két-három ujjnyira felszántani bírjuk. Ha megkéstünk és nem kapunk esőt, kötöttebb földön a tarló rendesen megkeménykedik annyira, hogy ha egyáltalában beveszi az ekét, azt leszíjja, minek következménye azután, hogy eltekintve az állatkínzástól, csupa rög és hant lesz a földünk.

Ha bármi oknál fogva a tarlót sekélyen nem bfrnök meghántani, még mindig jobb, ha mélyebben szántjuk fel, különösen ha mélyebben járó eke nem hoz föl hantot, vagyis a szántás elég porhanyó földet ad. Száraz esztendőben, mikor sokszor egész nyáron át nincsen a föld tetejét eléggé átázta az eső, sok gazda nem győzi bevárni az esőt és kőkeményre vált tarlóját erőszakkal törni fel, de azután menjen neki hengerrel és fogással és velük úgy készítse el földjét, mintha abba mindjárt vetni akarna.

Erre persze csak száraz évjáratban van szükség, mikor az ilyen hantos talajmunkánál nem lehet arra számítani, hogy majd az eső áztatja szét a rögöket és ülepeszti meg a feltöréssel fellazított földet. Száraz viszonyok között még a sekélyen meghántott tarlót is tanácsos megfogasolni, sőt lehengerezni, hogy a talaj eléggé elaprozódjék és megüledjék, mert ha nagyon üres és laza, nemcsak a tarló nem korhad el benne, de a földben lévő nedvesség is elszáll a nagy talajüregeken át; nagyon laza talajon továbbá a gyom sem kel eddig, míg eső nem éri.

Hiába beszélnek azonban a gazdának a tarlótörésről ott, ahol azt hiszik, hogy a tarló arra való, hogy azon a jószág legeljen.

De bármi is legyen az, ami a gazdákat arra kényszeríti, hogy tarlón *tengessék* jószágukat — mert becsületes eltartásnak azt csak nem lehet nevezni! — legyenek azon, hogy ezt az okot megszüntessék. *Mert drága dolog az az olcsónak tartott tarlólegelő!* Ma egy hold föld bére egy mázsa búza körül szokott lenni. Aki földet bérel és ezzel biztosítja állatainak a szükséges legelőt vagy takarmányt, sokkal jobban jár, mintha saját földjén a tarlót legelteti. Eltekintve attól, hogy csak a tarlón élve, ugyancsak felkopik a jószág állja, a tarlólegeltetés következtében a gazdának két-három, sőt több métermázsával is kisebb lesz a holdankinti

termése, szóval a *saját földje után fizeti a gazda a legnagyobb legelőért* akkor, ha azon a tarlót legelteti!

Ott is, ahol a gazda nem bérelhet, sem másutt nem legeltethet, úgy segíthet magán, hogy istállózza állatjait és ehhez takarmányt termeszt. Annál inkább teheti ezt, mert a tarlótöréssel valami nagy takarmánytömegekről nem mond le: ha száraz az időjárás, a tarlón a jószág úgyszemint talál harapnivalót; ha pedig a nyár esős, a feltört tarló is jól kizöldül és legelőt nyújt. De másrészt, ha már esőt ad nyáron által az ég, azt okosabban kihasználhatjuk úgy, hogy a feltört tarlóba csalamádét, muhart, kölest, pohánkát, fehér mustárt, homokon rozsot stb. vetünk. Mennyivel több takarmányt ad le így a földünk, mintha csak úgy értékesítjük, hogy a tarlót nem törjük fel és legeltetjük!

Akinek pedig a tarló bevetése nem áll módjában, legalább azt tegye meg saját érdekében, hogy a legszükségesebbnél több tarlót ne hagyjon meg különösen azokat a tarlókat törje fel, amelyekbe őszi jön.

Csakhogy nem egy helyen lehetlenné teszi a tarlótörést és vele a haladást a *nyomásos kénszergazdálkodás*. Ahol ez divik, ott hiába az értelmesebb gazdák minden akarata és törekvése, hogy a jobb és jövedelmezőbb gazdálkodásra áttérjenek, hiába az a szándékuk, hogy az ugart takarmánytermesztésre fordítsák! Ameddig még valahol a nyomásos kénszergazdálkodás nehezedik a gazdákra és azok értelmesebbjei számára, letör minden haladni és boldogulni vágyást, addig ott többtermést ne várjunk!

A feltört tarlót a föld bevetéséig megfelelően kell kezelni, ha kizöldült vagy esőre összefolyt, meg kell fogasolni vagy újból megszántani. E szántások azután már mélyebbre veendő és őszi alá a keverő, tavaszi alá pedig az őszi szántás legalább 20—25 cm. mély legyen.

Aki földjét igazán szereti és azt a legjobb művelésben akarja részesíteni különös gépek nélkül is, amelyeket csak nagyobb gazdaság szerezhet be magának, annak azt ajánlom, hogy hozassa meg és olvassa el *Westsik Vilmos* gazdasági tanárnak kiegészítő részére megírott következő három kis füzetét: 1. *Miért fontos a tarlószántás?* 2. *Miként készítjük elő talajunkat az őszi vetések alá?* 3. *Miben rejlik az őszi mélyszántás kiváló hatása?*

E füzetekből* pár korona kiadással minden kisgazda megtanulja, hogy az ekének, fogasnak és hengernek helyes alkalmazásával miként fokozhatja termését nem remélt nagyságban.

A cséplésnél előálló szemvesztéség. Habár a gőzcséplőgépek sokkal tökéletesebb munkát végeznek, mint hazánk egyes vidékein még ma is divó nyomtatás, verés, járgányos cséplés, mindazáltal még itt is jelentékeny szemtermés marad a szalmában vagy törekben. *Zaymussz* gépészmérnök és munkatársai úgy találták, hogy hazánkban a magtermés 2—3%-a, rossz karban levő és szakszerűtlenül kezelt gépnél 8—12%-a nem került rendeltetési helyére: a magtárba. Ez azt jelenti, hogy a gazda a rossz gép vagy rossz kezelés miatt minden 20-ik, sőt 10-ik zsák gabonáját elveszti. Ilyen veszteségek okául *Herdlicska* tanár a következőket sorolja fel: a dob tág beállítás, a vezetőléc kopott volta, a dob csekély fordulatszáma; éretlen, nedves gabona, a kék nem kellőleg szétbontva jutnak a dobra — az etető hanyagsága miatt; a szalmarázó gyors működése; helytelen nyílású törekrázó- és rostafelületek; a szelelő túlerős légárama stb. stb. Mindezek indítanak bennünket arra, hogy cséplőgépeinket a cséplési időnyelőt hosszuk megfelelő karba, a cséplés alatt pedig állandóan figyeljük a szalma, pelyva és törek minőségét. Ha benne szemeket nagyobb mennyiségben találunk akkor a cséplőgépet alaposan ismerő gépész segítségéhez forduljunk. A gép javítása és ügyes gépész felfogadása ugyan pénzbe kerül, de ez bőségesen megtérül majd abban, hogy a szemvesztéség csökken és így jobban telnek a zsákok.

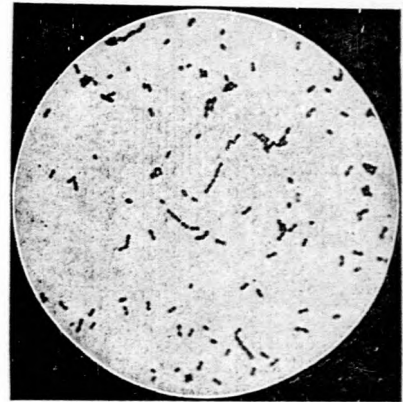
Múraj-készítés. Ha a méhészt nem ér rá a természetes úton kiszálló raj lesására, múrajt készít. E célból kiszemel egy erős, népes családot. A múraj kaptárát kitisztogatja, a homlokkalhoz alul és felül egy-egy virágosporos munkáslépet függeszt. Mőgőjük függeszti az anyacsaládból (melyből az új rajt készíteni szándékozik) az összes fedett fiasításos lépeket a rajta levő méhekkel, de az anya nélkül. Ha ezeken nem volna annyi méh, amennyi a

fiasításokat ellepi, akkor más 3—4 lépről még seper hozzá dolgozó méheket. Majd tesz az új rajhoz két keret mézeslépet. Egy hét múlva a méhészt megvizsgálja, hogy készültek-e az új rajnál anyabölcsők s ha igen, 2—3 legszebbet meghagy, a többi lemetéli. A múrajt csak erős, népes családból szabad készíteni, mert különben gyenge lesz a régi család és gyenge az új. Már pedig kevés népes család több mézet gyűjt, mint sok gyenge, néptelen.

A tej, mint ragályvivő szer. A tej nagyon sokszor tartalmaz olyan baktériumokat, melyek a fogyasztó emberben betegséget idéznek elő. Így az olyan tejben, melyet gümőkóros daganatokat (gümők) tartalmazó tőgyből fejnek, a *tuberkulózis* (tüdővész, sorvadás) okozóinak ezrei és milliói úsznak. Minthogy pedig nem mindig lehet külső vizsgálattal megállapítani a gümők jelenlétét és így esetleg vannak gümők oly tőgyben is (aprók vagy a tőgy belsejében elhelyezkedők), melyet teljesen egészségesnek hiszünk, elővigyázatosságból

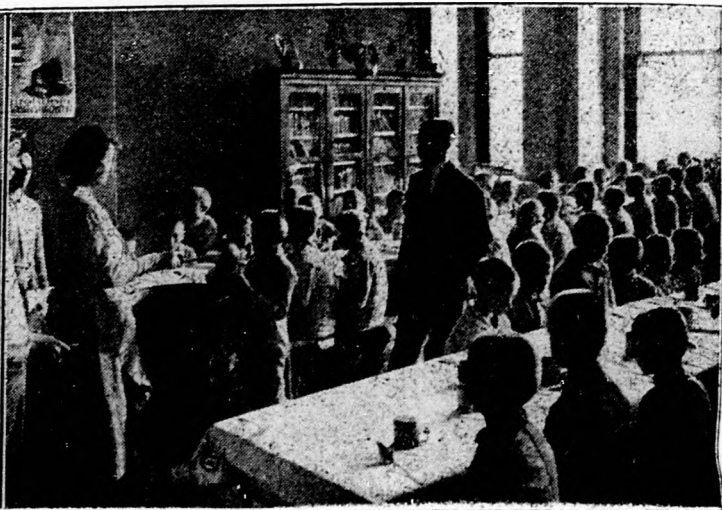
a tejet csak felforralás után fogyasszuk. Sokszor megbetegsznek gyermekek *száj- és körömfájásos* tehenek tejenek fogyasztása után is. Ily esetekben a gyermek ajka megduzzad, az ajkon, a szájban és az ujjakon hólyagok képződnek, a törzsön pedig a kanyaróhoz hasonló kiütések fejlődnek. Ezért száj- és körömfájásban megbetegedett tehenek teje megsemmisítendő; a fertőzés gyanújában álló, azaz a betegekkel egyazon istállóban álló, de egészségesnek látszó tehenek tejét is a fennálló törvényes intézkedések szerint csak felforralás után szabad forgalombahozni. Nagyon veszedelmes megbetegedéseket (láz, hányás, hasmenés) okozhat az olyan tej is, melyet *gennyes gyulladásban szenvedő tőgyből* fejtek. Itt a felforralás sem segít, mert a meleg elpusztítja ugyan a tőgygyulladást okozó baktériumokat, de nem azt a mérget, melyet ők a tejben már termeltek. Nem célszerű fogyasztani az olyan tehenet tejt se, mely *gennyedő sebeket* visel s erősen lesóványodott, továbbá a méregként ható *orvosságokkal* (arzén, higany, hányató borkő, ópium, jód stb.) kezelt tehenek tejét se, mert ez is ártalmas lehet az ember egészségére. Hasonlóképp betegséget idézhet elő a tej akkor is, ha a tehennek *hasmenése vagy méhgyulladása* van, mert — különösen a tisztogatás elhanyagolásával — a bélsárrészek és a méhkifolyás parányi részei be-behullanak fejs közben a tejebe s így odaviszik a káros baktériumok ezreit. *Himlős tőgy* tejéből csak a himlőajtáson még át nem esett ember, tehát a csecsemő betegszik meg. Nem szokott tej újján terjedni a vesztésű és lépene, mert e betegségek folyamán a tej feltűnően elváltozik s így senkinek se jut eszébe ezt elfogyasztani. Az emberi betegségek közül a tej másokra átviheti a *gümőkört, tifuszt, vérhast, kolerát*. Aki tehát ilyen betegségekben megbetegedett, az lehetőleg ne fejjon és tejt ne kezeljen, mert még a legnagyobb óvatosság (kézmosás, ruhaváltás stb.) mellett sincs kizárva a fertőző anyag közvetítése.

Országos szőlő- és borgazdasági kiállítás. A magyar Szőlőgazdák Egyesülete 1922 augusztus 18-tól szeptember hó végéig Budapesten országos szőlő- és borkiállítást rendez, amelynek keretében borkostoló és palackborárusítás, valamint időleges szőlőkiállítás és szőlővásárt is tartanak. A borkiállításon minden szőlőbirtokos csak saját termésű boraival vehet részt. Boron kívül mindenkinek joga van saját főzésű borpárlattal, törköly- vagy seprópálinkával is a kiállításon résztvenni. A szőlőkiállításon résztvehet minden szőlősgazda, aki legalább tíz csemege- vagy borfajtát küld be. A szőlőkiállítás idejéül az általános kiállítás idejének utolsó öt napja szolgál. Az erre való jelentkezésnek legkésőbb július 25-ig kell megtörténnie. A szőlőbeküldés határidejét minden egyes jelentkezővel idejekorán tudatják. Mindenkinek, aki a szőlőkiállításra jelentkezett, joga van ettől függetlenül szőlő eladás céljából is beküldeni, melyet a rendezőség a legmagasabb napi áron fog öt kilogrammos kosaranként értékesíteni. (Bővebb felvilágosítást ad a kiállítás központi irodája, Budapest, IV., Podmaniczky-utca 49. szám alatt.)

Gennyes tőgygyulladásban beteg tehenet teje ezerszeres nagyításban. A zsírgolyócskák és gennysejtek között hosszú fonalakban és gomolyokban található streptokokuszok, a ragályterjesztő baktériumok láthatók.

* A füzetek megrendelhetők a «Vasárnap» kiadóhivatalában.

Képek az ikervári hadiárvak otthonából.

Balról: Az elemi iskola első, második, harmadik osztályú tanulói tanítójukkal, Hetlinger Odönnel. Jobbról: Az árvak ebédjé.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Mennyibe kerül Buday Barna «Titkok földje» című könyve vászonkötésben? (Ifj. Ny. M.) — **Felelet.** A könyv vászonkötésben 110 koronába kerül.

Kérdés. 1. Gazdasági cselédnek mennyi a fölmondási ideje? 2. Ha a valóságnak nem megfelelő ok miatt mondták föl, élhet-e az ember jogorvoslattal? (Tetőtlen) — **Felelet.** 1. A gazda és gazdasági cseléd jogviszonyait szabályozó törvény szerint bizonyos esetekben egyhónapi fölmondással, bizonyos esetekben pedig fölmondás nélkül lehet a szerződést szerződést fölbontani. 2. Ha az értesített fél a szerződés fölbontását jogosnak nem tartja s emiatt panaszt akar tenni, panaszát az értesítés vételétől számított nyolc nap alatt kell előterjeszteni az előljáráságnál.

Kérdés. Mennyi a selyemgubó beváltási ára és kapható-e szállítási kedvezmény? (Ifj. K. L.) — **Felelet.** A selyemgubó beváltási ára az idén elsőrendű 140 K, másodrendű 80 K, harmadrendű 7 K kilogrammonként nyersállapotban. Szállítási kedvezményt semmi körülmények között nem adnak.

Kérdés. Mi az oka annak, hogy szőlőnek egy sör kadarka vesszeje még nem nő és a levele is sárgul? (U. M.) — **Felelet.** A körülmények pontosabb ismerete nélkül felvetett kérdésére biztos választ adni nem tudunk. Valószínű azonban — ha oltványokról van szó — az oltás körül vannak hibák s annak tulajdonítható a baj.

Kérdés. Kérnék felvilágosítást az állami facsemeték kiosztásáról. (O. G.) — **Felelet.** Az állami erdei facsemetékre csak olyan tarthatnak igényt, akik azokat kopár, vízmosásos, futóhomokos területek beerdősítésére akarják felhasználni. A 20 darab csemete, amit a kérdésttevő kapni óhajt, oly csekély mennyiség, hogy azt kérni nem is lehet. A kiosztásra kerülő csemeték különben is csak erdősítési célokra alkalmasak, utak szegélyezésére.

Kérdés. Kérlek felvilágosítást, hogyan lehet olajból szappant főzni? (É. P.) — **Felelet.** Tisztán növényi olajból jó szappant főzni nem lehet, mert nagyon lágy és folyós marad. Okvetlenül szükséges szilárd állati zsiradék hozzákeverése. Jó minőségű szappan készítéséhez kell 70 % szilárd állati zsír (ebből 25 % faggyú, 25 % csontliszt és 2 % kókuszolaj) és csak 30 % lehet a növényi olaj és pedig 5–10 % gyanta, 10 % repceolaj és 10 % napraforgóolaj.

Kérdés. Káposztapeneszbogár ellen mivel védekezhetem? (K. I.) — **Felelet.** A káposztapeneszbogár ellen úgy védekezzünk, hogy a korareggeli órákban, mikor még a növények harmatosak, tiszta fahamut szórunk rájuk, ami a penészt okozó tetveket megöli.

Kérdés. Rézgálic hol kapható? (Sz. G.) — **Felelet.** Rézgálic jelenleg nem igen kapható, augusztus hó folyamán beszerezhető lesz a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél (Budapest, V., Alkotmány-utca 29. szám).

Kérdés. Melyik a legbővebb termő fekete szőlőfaj? (B. N. J.) — **Felelet.** A fekete szőlők között legbővebben termők a kadarka, későn érő faj, hosszúra lehet meteszeni. A nagy burgundi, elég korai fajta, csapos és szálvesszős művelésre egyaránt alkalmas, végül a Cabernet fajta, ez már kevesebbet terem, okvetlenül szálvesszős művelést igényel.

Kérdés. Összel, vagy tavasszal kell-e az alma- és körtemagot elvetni faiskolák céljára? (S. S.) — **Felelet.** Az alma- és körtemagot faiskola létesítése végett tavasszal kell elvetni jól megmunkált földbe. A magot azonban már ősszel elő kell készíteni az úgynevezett rétegezéssel. Az eljárás abban áll, hogy egy faládba rakjuk homokkal váltakozó vékony rétegekbe a magokat s a ládát elássuk szabadba, vagy a pincébe tesszük. Tavasszal elvethető jó földbe és kedvező időjárás mellett már ugyanabban az évben nemesíteni is lehet a csemetéket.

Kérdés. Ötvenszázalékos rokkant vagyok, kovácsmesterség a foglalkozásom. Mivel üzletem nincs, csak mellékesen foglalkozom vele. Kell-e forgalmi adót fizetni? (Egy előfizető.) — **Felelet.** Minden önálló kereseti tevékenységet üzönek kell fizetni forgalmi adót.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

A kormányzó csapatszemléje az alföldi városokban.

(Képpel). Horthy Miklós kormányzó az elmúlt héten az alföldi helyőrségek megszemlélésére indult. Útja először Ceglédre vitte, ahol a katonaság és a polgári hatóságok vezetői fogadták. Villásreggeli után a kormányzó megszemlélte a csapatokat, majd tovább utazott Kecskemétre. Itt a helyőrség tisztikarának tiszteletét fogadta, résztvett a tiszteletére rendezett banketten s azután Kiskunfélegyházára, onnan pedig Kiskundorozsmára, majd pedig Szegedre utazott tovább. Itt a kormányzó megjelent a kolozsvári egyetem jubiláris ünnepségén, innen pedig a Móricz-ligetbe hajtatott, ahol csapatszemlélt tartott. A kormányzó útjában érintette még Szolnokot és Békéscsabát, ahol a gyalogezred zászlóját avatta fel. Gyulai szemléje után visszatért a fővárosba.

Jézus szive körmenet. A megszokott nagyszabású keretek között folyt le a fővárosban a Jézus szive körmenet, amelyet minden évben a Jézus szive ünnepét követő vasárnap rendeznek. Körülbelül tizenöt-tizennyolcezer ember vett részt a felvonulásban, amely kerek egy óra hosszat tartott. Az egész útvonalat sűrűn szegte be a menetben részt nem vett hívők nagy serege. Az úton az Oltáriszentség előtt fehérruhás és nemzeti szalagos leányok sora sórt virágot. A menetben egyházi zászlókon és jelvényeken kívül virágból készült magyar címerek és koronák is voltak nagyszámban.

A kolozsvári egyetem ötvenéves fennállásának ünneplése Szegeden. (Képpel). A Kolozsvárról számkiűzött tudományegyetem június 29-én ünnepelte ötvenéves fennállásának jubileumát, Szegeden. Az ünnepségen megjelentek *Horthy Miklós* kormányzó, *József királyi herceg* és *József Ferenc királyi herceg*, valamint *Bethlen István* gróf miniszterelnök. Amikor a kormányzó ágyúak díszlövései közben a pályaudvarra érkezett, *Aigner* főispán üdvözölte, akinek beszédére öföméltósága meleg szavakkal válaszolt. Dél előtt a rókusai templomban istentisztelet volt, majd kezdetét vette az ünnepi díszközgyűlés s ezen a kormányzó kijelentése után *Menyhárt* Gáspár rektor mondott megnyitót, *Tóth Károly* jogkari dékán pedig ünnepi beszédet. Többek felszólalása nyomán a kolozsvári tudományegyetem tanácsa *József királyi herceget*, *rajta kívül Bethlen István gróf miniszterelnököt*, *Somogyi Szilveszter szegedi polgármestert* és *Dohnányi Ernőt*, *a világhírű zongoraművészt és zeneszerzőt tiszteletbeli doktorokká avatta*, ifjú *Boér* Elek, ifjú *Diószeghy* Istvánt és *Dudits* Ernőt pedig, akik tanulmányaikat mindvégig kitüntetéssel végezték, kormányzói gyűrűvel felavatott doktorokká jelentette ki. József királyi herceg meghatottan válaszolt az egyetemi rektor szavaira. Bethlen gróf miniszterelnök pedig fogadalmat tett, hogy csüggedetlen eréllyel, buzgalommal fog munkálkodni a haza, a kultúra, a művészet, a tudomány és az egyetem jövőjén. A közgyűlést díszbéd követte, amely után öföméltósága a székyei egyetemi hallgatók otthonát avatta fel. Este a kormányzó díszhangversenyt hallgatott végig a színházban, amelyen *Dohnányi* Ernő is közreműködött.

Pedlow kapitány végleg elhagyta Magyarországot. *Pedlow* kapitány, az *Amerikai Vörös Kereszt* magyarországi megbízottja, hosszú és áldásos működése után az elmúlt hét végén elhagyta hazánkat. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság egyik nagy hajója amerikai és magyar lobogókkal felszítve, a postások zenekarával várta *Pedlow* kapitányt a Duna egyik kikötőjénél, aki az amerikai himnusz hangjai mellett érkezett meg. Majd *Apponyi* Albert gróf lépett *Pedlow* kapitány elé és angol nyelven meleg szavakkal búcsuzott el a budapesti szegények arany szívű jótévedőjétől. Ezután *Pedlow* kapitány az összes társadalmi egyesültek megbízottjaitól külön-külön búcsuzott el, majd a «Hiszek egy» című irredenta dal hangjai mellett a hajófedélzetre vonult. *Pedlow* kapitány mélyen meghatva búcsuzott el a jelenlevőktől és hat óra után egy pár perccel a magyar Himnusz hangjai mellett Budapest szegényeinek gyámoltója elindult Amerika felé.

Meghalt Mezey Gyula gazdasági akadémiai igazgató. A *Keszthelyi Magyar Királyi Gazdasági Akadémia* igazgatója: *Mezey* Gyula, gazdasági főtanácsos, június 26-án este elhunyt. *Mezey* egyike volt a legnagyobb jelentőségű magyar agrártudósoknak, aki *Linhart* Györggyel együtt «*Fungi hungarici*» címen több kötetes latin nyelvű műben a hazai gombák élettanát világitotta meg és ezzel ő is úttörő munkássává vált az azóta évenként milliárdokat mentő csávázási eljárásnak. Földi maradványait a farkasréti temetőben helyezték örök nyugalomra. A földmívelésügyi minisztériumot *Brédl* Sándor miniszteri tanácsos, a tudományegyetem közgazdasági karát *Schandl* József egyetemi tanár, a «*Vasárnap*» belső munkatársa, a keszthelyi akadémia pedig *Sztankovits* János igazgató képviselte a gyászszertartáson.

Hadiárvák otthona Ikervárott. (Képpel.) Mai számunkban olvasóink több kitűnően sikerült képet találnak, melyeket munkatársunk az ikervári hadiárvák otthonában készített. Az ikervári hadiárvák otthonát a népjóléti minisztérium tartja fenn. Harminc holdas gyönyörű park közepén fekszik a kastély, amelyben ezidő szerint hadiárvákat — vannak köztük apátlan-anyátlan árvák is — és hadirokkantak gyermekeit gondozzák. A gyermekeket ötéves koruktól veszik fel és addig tartják őket az otthonban, míg hat elemi elvégeztek. Ezután kertészeti oktatásban részesülnek, vagy ipariskolába kerülnek. A kertészeti oktatás a telepen folyik; megfelelő virág- és konyhakertészet természetesen rendelkezésre áll. Az elemi iskola számára nemrégiben külön épületet emeltek, ezzel a kastély néhány terme felszabadult; ezeket a nyár folyamán megfelelően átalakítják, úgy hogy ősre már százötven gyermeket helyezhetnek el. A mintaszerűen berendezett, ragyogó tisztaságú otthon lelkes, odaadó igazgatója: *Gaál* Kálmán. Az elemi iskola kitűnő tanítói: *Hetlinger* Ödön, *Sturm* Rezső. A kertészeti tanfolyam szakavatott vezetője *Drescher* Sándor.

Leleplezték a kalocsai ellenforradalom vértanuinak emléktábláját. A elmúlt vasárnap délelőtt mintegy tizenötezer ünneplő jelenlétében leplezték le az 1919. június 24-iki ellenforradalom emléktábláját. Az ünnepséget a székesegyházi énekkar nyitotta meg. *Antalfy* Sándor, polgármester a Magyar Nemzeti Szövetség helyi elnöke, magas szárnyalású beszédben ismertette az évforduló jelentőségét, *Bakó* László, a Nemzeti Színház tagja pedig «*Magyar Miatyánk*» című verset szavalta el. A gyönyörű emléktáblán *Mezey* Gerő jezsuita atya következő emlékkerse áll:

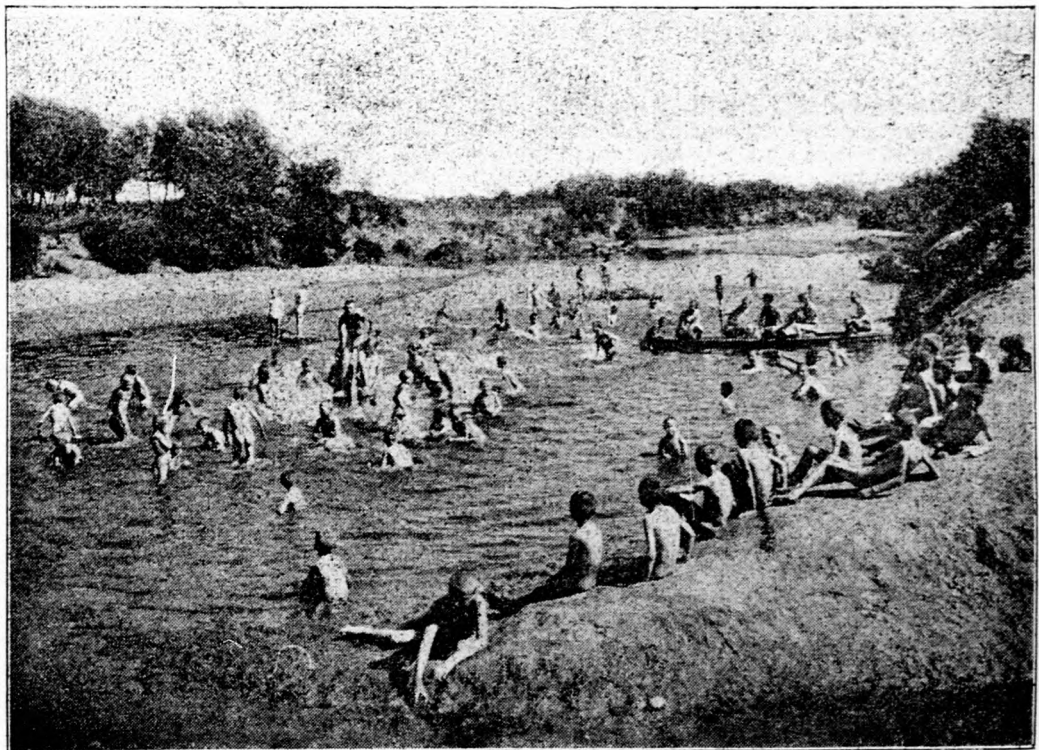
Hősök hősei, Ti, a hit s haza hős katonái.
Itt a bitófákon tört meg a rémuralom!
Innen ered a hon szabadítás Glória-fénye,
Éltetek áldozata: Krisztusi honszeretet.

Kalocsa hős ivadéka, merengj el mély kegyelettel,
Golgota orma e hely; jelzi, a hősré mi vár.

1919. június 25.

Tizenhat hős emlékének.

Az új örlési rendelet. A kormány legutóbb kiadott örlési rendelete július hó 1-én lépett életbe. Az új rendelet a régítől csak annyiban tér el, hogy az örlési vámot 15 százalékról 10 százalékra, a darálási vámot 8 százalékról 6 százalékra csökkenti. A rendelet a malmok körében nagy ellentétet váltott ki s ezért a közlekedési miniszter elhatározta, hogy a molnáregyesület illetékes bizottságát értekezletre hívja meg, amelyen az egész évi örlési időszakra vonatkozó dolgokat beszéljük meg.

Jelenet az ikervári hadiárvák életéből.
Fürdés, sütkérezés, játék a Rábá folyóban.

A tevévállalatok üzemvezetőinek vizsgája. Már korábban megjelent földművelésügyi miniszteri rendelet szerint tejkezeléssel és tehéntej vagy juhtejnek, illetve tejtermékeknek feldolgozásával foglalkozó üzemek csak akkor kaphatják meg üzemük elkezdéséhez, illetve folytatásához az előírt üzemengedélyt, ha üzemüket szakképesítéssel bíró (sárvári tejjgazdasági szakiskola, kisbéri tejmunkás-képző iskolai végzettség stb.) vezetők vezetik. Miután azonban igen sok olyan üzem is van, amelyek élén az előírt szakképesítéssel nem bíró vezetők állanak, méltányosságból a földművelésügyi minisztérium módot nyújtott arra, hogy szakvizsga letévesse úján az alaki képesítés megszerzhető legyen. E vizsga letételének határideje 1922. év december végében van megállapítva, a vizsgára bocsátás végett a kérvényt a földművelésügyi minisztériumban székelő tejipari üzemvezetők országos vizsgabizottságához kell beküldeni (V., Országház-tér 11.). Ugyanez a bizottság nyújt részletes felvilágosítást a vizsgára bocsátás feltételeire nézve is.

Az aratógépek szállítása. Az aratás fennakadás nélkül való elvégzésének biztosítása érdekében a földművelésügyi miniszter felkérésére a kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy az aratás tartalma alatt az aratógépeket és aratógép-kellékeket a vasuton a leggyorsabban szállítsák és az ilyen küldeményeket vasár- és ünnepnapokon is fuvarozásra elfogadják, illetve kiszolgáltatassák.

Tinnyei műkedvelők.

A tinnyei műkedvelőtársaság Pohl Sándor dr. igazgató vezetése mellett már hosszú ideje eredményes működést fejt ki. Képünk legutóbbi előadásuk szereplőit mutatja be Géczy István *A régi szerető* című színművében.

A Gazdák Biztosító Szövetkezetének évi közgyűlése. A *Gazdák Biztosító Szövetkezetének* múlt évi üzleteredményét jóváhagyó gyűlést össze az elmúlt héten a szövetkezeti tagok nagy serege. Az intézet székházában megtartott rendes évi közgyűlést az alapítók gyűlése előzte meg, amelyen *Teleky József* gróf elnökölt. *Szabó Jenő* dr. cégvezető főtitkár tett mindenekelőtt jelentést az alapítók körében beállt változásokról, ezután *Láng József* gazdasági főtanácsos, vezérigazgató ismertette azokat az indítványokat, amelyeket az alapítók a rendes közgyűlés elé kívánnak terjeszteni. Az alapítók gyűlése az előterjesztésekhez egyhangúlag hozzájárulván, megkezdődött a rendes évi közgyűlés. Az elnöklő *Teleky József* gróf szíves üdvözlő szavai és a közgyűlés formáságainak elintézésével *Láng József* vezérigazgató tett előterjesztést az alapítók gyűléséről, majd pedig bemutatta az igazgatóságnak a múlt üzletévre vonatkozó beszámolóját és a zárszámadásokat. *Végh Jenő* a felügyelő-bizottság jelentését olvasta fel, amely után a közgyűlés egyhangú határozattal jóváhagyta úgy az évi jelentést, mint pedig a zárszámadásokat és hozzájárult az igazgatóságnak a felesleg felosztására vonatkozó javaslatához. Ezután következtek a választások. *Bernáth István* dr.-t, *Szomjas Lajos* dr.-t, *Szilassy Zoltán*, *Teleki József* grófot, *Bárdos Remig* dr.-t, *Mayer János* nyugalmozott minisztert egyhangúlag a szövetkezet igazgatósági tagjává választották meg. Rajtuk kívül még *huszonegy helyet* töltötték be a központi választmányban.

Amerikaiak segítik fel a hazai református egyházakat. *Laki Zsigmond* és *Bogár Sándor* északamerikai lelkészek a közelmúltban bejárták Nagymagyarország egész területét s miután a politikai elnyomatás mellett a megszállott területeken mindenütt katasztrófális ingóságban találták az egyházakat, elhatározták, hogy széleskörű mozgalmat indítanak az újjólépésben a leszegényedett testvérek istápolására

Nem emelik a dohány árát. Azokkal a hírekkel szemben, amelyek legutóbb a dohányárak emeléséről forgalomba kerültek, illetékes helyről közlik, hogy a szóban levő hír nem felel meg a valóságnak és intézkedés történt az iránt, hogy azoktól a dohányárusoktól, akik a dohánygyártmányokat a közönség elől bármily ürügy alatt elvonják, az elárúrási engedély elvonassék.

Kiállítás Keszthelyen és Tapolcán. A Balatonvidék egészségügyi, építkezési, kulturális és termelési viszonyainak fejlesztése céljából a balatoni társaság, a Faluszövetség és az Amerikai Vöröskereszt Akció augusztus 10-től 13-ig Keszthelyen, augusztus 19-től 22-ig Tapolcán vándorkiállítást rendez. Mindkét helyen tíz főcsoportban országos közintézményeink ismeretterjesztő gyűjteményei mellett a vidékbeliek termelvényei, kézmű- és háziiparosok készítményei kerülnek bemutatásra. Époly gazdagnak ígérkezik a halászat, kertészet, méhészet és borászat csoportja is. Résztevők bejelentései Keszthelyen *Lénárd Miklós* dr. gazdasági akadémiai tanár, Tapolcán *Szigethy Ödön* állami háziipari felügyelő, kiállítási igazgatók címére intézendők. A bemutatásra kerülő tárgyakat a kiállítást megelőző négy napon belül kell a rendezőségnek átadni.

A zsákokért követelhető óvadék. A közlekedésügyi miniszter elrendelte, hogy az örleményt kiszolgáló fél minden lisztes-zsák után 250 K, minden korpászák után pedig 200 K óvadékot követelhet és az óvadék lefizetése előtt az örleményt kiszolgáltatni nem tartozik. A biztosítékon túl a zsákokért más címen pénzt követelni nem szabad.

Főiemelték az ecetsav kincstári részesedését. A pénzügyminiszter a belföldön előállított, valamint a külföldről behozott nem erjesztés útján nyert, emberi élvezetre alkalmas ecetsav után járó kincstári részesedést július 1-től kezdve az ecetsav minden hektoliterje és minden százalékos ecetsav után 180 koronában állapította meg. Ehhez képest minden száz liter ötven százalékos ecetsav után 9000 korona, 30 liter 80 százalékos ecetsav után 4320 korona és 20 liter 10 százalékos ecet után 360 korona fizetendő.

Kézrekerült a német külügyminiszter egyik gyilkosa. Odera-Frankfurtban elfogták *Techow Werner* Ernő huszonegyéves sofőrt, aki a *Rathenau* német birodalmi külügyminiszter elleni merénylet alkalmával a *gyilkos autóját* vezette. *Techow* bevallotta bűnét. Rajta kívül letartóztattak egy *Günther* Walter nevű egyént, aki a nyomozás eddigi eredményei szerint a *gyilkosság értelmi szerzője*. A *Rathenau* elleni merényletet a «*Konrad*» titkos szövetségben határozták el, amely nemzeti irányú ifjúsági szervezkedés.

Elindult az utolsó kommunista szállítmány. A múlt szerdán reggel indították útnak a rákosi pályaudvarról az utolsó kommunista szállítmányt. A kommunisták között, akiknek legnagyobb része halálra, vagy életfogytiglani börtönre volt elítélve, *Kéri Pál*, három népbiztos, *Jancsik*, a vörösrég parancsnoka s több más kommunista vezér is volt. *A kommunisták elindításával egyidejűleg elindult Moszkvából az utolsó hadifogoly tús-zsállítmány Magyarország felé.*

Leszakadt egy lift három utasával egy ház negyedik emeletéről. Az elmúlt héten a fővárosban, a Teleki-tér 5. szám alatti ötemeletes házban súlyos liftszerencsétlenség történt. A harmadik és negyedik emelet között a lift három utassal leszakadt s a bennülők súlyosan megsebesültek. A házmesterné, *Farkas Mártonné*, a második emeletnél csodálatos lélekjelenléttel kiugrott a zuhanó lifthől és csak kisebb zúzódásokat, *Fichtner László* tanuló és *Roboz Mária* cselédeány azonban súlyos belső sérüléseket szenvedtek. Az utóbbi kettőt a Rókus-kórházba szállították.

Harminchat ember halála egy karócsomó miatt. *Berlinben* két körvasuti vonat találkozásánál borzasztó baleset történt. Az utasok sűrű tömegben a lépcsőkön állottak. Az utasok egyike összekötött karónyalábot vitt magával. Mikor a másik vonat elhaladt, a nyaláb igen sok embert lesodort a lépcsőkről. *Harminchat ember meghalt, harmincan súlyosan és többen könnyen megsebesültek.*

Előléptetések a földművelésügyi minisztériumban. A kormányzó a földművelésügyi miniszter előterjesztésére *Tóth Elemért* helyettes államtitkárrá nevezte ki; *Koós Mihálynak* a helyettes államtitkári címet adományozta és *Davida Lajost*, *Mayer Károlyt*, *Gally Kálmánt* miniszteri tanácsosokká nevezte ki. Rajtuk kívül még számos előléptetés történt.

Abbahagyták a Himalája megmászását. A világ legmagasabb hegycsúcsának, a nyolcezer méteren felüli *Mount-Everestnek* (Ázsia) megmászására kiküldött tudományos expedíció kénytelen volt kísérletét abbahagyni, mivel az expedíció minden tagja teljesen kimerült az óriási nélkülözésektől és megerőltetéstől s ezenfelül majdnem mind fagyási sebeket kaptak. A legutolsó kísérletet főleg az ebben a magasságban dühöngő, óriási erejű monszun szél hiúsította meg. A csúcstól csupán hatszáz méternyire volt a bátor csapat, mikor kénytelen volt visszafordulni.

Aki szerelmi dráma közben — meggondolja magát. *Németh Gyula* lébenyi legényember *Sikk Teréz* horvátkimlei leányzóba volt szerelmes. Mivel a szülők akadályokat gördítettek a fiatalok házassága elé, *Németh* öngyilkosságra akarta bírni kedvesét. Egy-másba karolva a Duna partján sétáltak, egyszerre csak *Németh* megragadta a leányt és magával rántotta a rohanó folyóba. *Sikk Teréz* nyomban elragadta az ár, *Németh* azonban masvilági útja közben meggondolta a dolgot és szárazra vergődött. Az esetet a partról meglátta *Farkas János*, aki a leány után akarta vetni magát. *Németh* erre ismét a vízbe ugrott és még mielőtt *Farkas* a leányhoz jutott volna, elérte és szerencsésen ki is mentette. *Németh* bevallotta később, hogy azért mentette meg a leányt, hogy *Farkas*nak ne sikerüljön. Mindennek dacára szándékos emberölés kísérletéért felelősségre fogják vonni.

Orvosi műtét szikratáviróval. Néhány héttel ezelőtt a Földközi-tengeren haladó egyik kereskedelmi hajón a matrózok közül egy súlyosan megbetegedett. Orvos nem volt a hajón, de a kapitány, aki némileg értett az orvostudományhoz és szorgalmas olvasója volt a hajókönyvtár orvosi műveinek, megállapította, hogy a beteget *csakis műtéttel lehet megmenteni a haláltól*. Hirtelen elhatározással a szikratáviró útján összekötést keresett egy másik hajóval, amelyen orvos volt és az illető orvos állandó utasításai közepette hozzáfogott az orvosi operációhoz. A műtét *skerült* és mihelyt a partra érve orvost hívtak a beteg matrózhoz, az megállapította, hogy csakis ez a műteti beavatkozás mentette meg a matróz életét.

Szászesztendős menyasszony. Egyik amerikai városban ugyan csak ritka szerencse érte *Mahon Emma* nevű hölgyet, akinek ebben az évben adatott meg *születésének századik évfordulóját megünnepegni*. Az éltes hölgyet lelkesen ünnepelte szülővárosa, sőt az ünneplés még új meglepetést is tartogatott számára, amennyiben a szászesztendős hölgynek *Berry Sámuel* odaváló polgár képében *kérője akadt*. A piruló menyasszony *Berry* kérésére *igen t rebegett*, ám *Berry* ügylészük a lakoma végeztével meggondolta hirtelen és — valljuk meg — különös elhatározását, amennyiben *eltűnt és cserben hagyta szászesztendős menyasszonyát*. Az eset messze vidéken nagy feltűnést keltett.

Az ír fölkelők élet-halál harca. Az ír szabad állam hadvezetőségének a hadműveletekről kiadott jelentése a többi között érdekes esetről számol be. A fölkelő csapatok részéről ugyanis azzal a kéréssel fordultak a kormánycsapatokhoz, engedjék meg egy katonai egyenruhát viselő ápolónőnek és négy társnőjének a harc vonalakon való áthaladást. Az egyik szolgálattevő tiszt azonban gyanut fogott s kikérdezte az ápolónőket. Rövidesen megállapították, hogy az egyenruhás ápolónő *Thomas Barry* volt, egyiké azoknak, akik a fölkelők proklamációját aláírták. Minthogy *Barry* a fölkelő csapatok vezérkarának egyik tagja, leleplezése után nyomban letartóztatták. Egyébként a *Dublin körül folyó harcokban harmincöt ember elesett és harminchat megsébesült*. A város egyik része lángokban áll. A fölkelők heves ellenállást fejtenek ki a kormánycsapatok ellen.

Tréfák.

A halász.

- Mondja kend, volt-e erre eső?
- Vót bíz'a.
- Aztán örült-e neki?
- Nem érdekel az engem, uram.
- Miért nem?
- *Mert halász vagyok a Balatonon.*

A lump.

Feleség: Az éjjel megint egy óraker jöttél haza.

Férj: Dehogyan egykor. Tíz óra volt.

Feleség: Hiszen egyet ütött az óra!

Férj: Persze, hogy egyet. *Hiszen a nullát nem tudja ütni hozzá!*

Templomban.

Pap: Hozzátok kiáltok, híveim, hogy ne rejteztessétek tovább a bűnt kebletekbén...

István gazda: Tessen tisztelendő uram *nagyobbat kiáltani*, mert *Ambrus* szomszéd elaludt.

A földéaki iparostanonc-iskola évrázó vizsgája.

Képünk a tanári kart és a növendékeket mutatja be, előttük a vizsgára készített tárgyak foglalnak helyet. *(Beküldte: Dehény Lajos tanító.)*

Az Ádám fiai.

— Sulyok Feri! — szólítja fel a tanító az iskolában a fiút — mond meg, hogy volt-e Káin és Ábelén kívül több fia is Ádámnak és Évának.

A gyerek feláll. Pislog-pislog, aztán határozott, erős hangon felel:

— Ádám és Évának igenis voltak több jóra való gyermekei, csak hogy *Káin és Ábel voltak híres verekedők és csak ezeket lrták be a bióliába.*

Családi ügyben.

A pestvidéki törvényszék épülete ott van a vármegyeháza közelében. A Kossuth Lajos-utcából kell bemenni. No, ezt nem felejtették el a kókaik, mert híres mind a kettő. Kossuth Lajos is, meg a vármegyeháza is. Akurátosan feltaláltak az emeletre, amint az idéző cédulán állott. Az ajtónumerusa is rátaláltak. Hát beléptek. Aztán benn voltak, de csak később szólították őket. Mikor sorra kerültek, a kóka ember előállott az instanciával:

— Tekintetes Törvényszék! Nagyságos bíró úr! Kérem, halasszuk el a tárgyalást!

— Milyen okon? — kérdi a bíró.

— Családi ügyben el kell utaznom a testvéremhez.

— Mi baj van?

— *Dögölnek a marhák s ez igen országos nagy baj, mert kirurgus vagyok, hát odamennem kell!...*

+ F + R + O + R + I + Á + N +
REGÉNY IRTA: NYÁRY ANDOR

I.

Hajnalodott. A bérházak udvari szobás kis ablakai egymásután világosodtak, a korán kelő munkások kibujtak ágyaikból, kapkodva öltözködtek, hogy munkára siessenek. Az utcák még néptelenek voltak, de itt-ott már megkezdődött a nagyváros életének rohanása. A ködös reggel szürkéségéből, a körút végén, halványvörös fény bukkant elő. A vörös fény mindig erősebben furódott a sűrű homályba és bűgva, csilingelve hasított bele a körút testébe. Az első villamos. A kapualjából fekete, fázós emberek bujtak az utcára. Sokan. Mindig többen és többen. Aztán hangtalanul megindultak és elszéledtek a gyárak, a műhelyek felé. Mintha apró, dolgos kis hangyák sűrögtek volna a derengő utcákon. A gyárak rekedt túlkölése beleordított a hajnal csendjébe s mire vonatott szava elhalt, már kattogtak a gépek, forogtak a nagy lendítő-kerekek, az üllökön cifrázott a kalapács: megkezdődött a munka, az élet, a tülekedés...

A «Fehér Kálmán» nő divatszalon ablakából kiszűrődött a villanylámpa fénye. Flórián, a púpos, szőrösarcú boltiszolga takarított. Lassan, egykedvűen tologatta maga előtt a nagy porfogó seprőt. A seprő, mintha önmagától engedelmeskedett volna, nyílegyenes barázdákban kapkodta fel a padlóra hullott porréteget. Isten tudja, hány ezerszer siklott már végig Flórián előtt a padlón? A seprés után Flórián gondosan letörölgette a nagy pultokat, a sok papirbabát, aztán betette az ablakokat és begyújtott a kályhába. Még korán volt, hét óra se volt egészen, mikor végzett a takarítással. Még egyszer körülhordozta tekintetét a szalonon. Itt-ott igazított egyet s mást, aztán meglepédedten törölte poros kezét a combjához. Nagyon vigyázott a rendre, tudta, hogy a legkisebb hibáért is keservesen meg kell szenvednie.

Mert bizony Flórián sokat szenvedett Fehéréknél. Torz alakja miatt állandó gúnytárgya volt mindenkinek. A főnöktől kezdve a legutolsó elárúsító leányig ő rajta mulatott mindenki, ő rajta töltötte ki mérgét mindenki. Csupakédték, marták, egy percre se volt nyugta, lesték, keresték az alkalmat, hogy bosszantsák s aztán mulassanak bosszúságán, szenvedésén. Flórián tudta ezt, épen azért nagyon vigyázott magára s ha a legnagyobb vigyázata dacára mégis elkövetett valami hibát és ezért reá támadtak, szó nélkül túrta a gúnyolódást, még mosolygott is. Azt hitték, hogy bolond. Pedig Flórián

A seprő, mintha önmagától engedelmeskedett volna...

nem volt bolond, csak végtelenül türelmes, szelid ember. Hogy érzékeny lelkének mennyire fáj a gúnyolódás, hogy meggyötört szive mennyit szenvedett a csunya bántalmak miatt, csak ő tudta. Sohase panaszkodott, magába zárta fájdalmát. Szelid szemét sokszor elborította a könny. De ezt senki se látta, mert ilyenkor Flórián elfordult, észrevétlenül kiment a raktárba s ott a sötét zugban a nagy ládák között sírva fakadt és sírt, hogy szőrös, csunya teste csak úgy vonaglott a keserves zokogástól.

Igaz, hogy régen elmehetett volna Fehéréktől, nem kellett volna túrnia a sok keserűséget és megszabadulhatott volna a fájdalmas bánásmódtól, de Flórián nem ment, akárhogy bántották, gyötörték. Isten tudja, milyen lebirhatatlan lánccs fűzte Fehérhez. Görcsösen ragaszkodott helyéhez s valahányszor Fehér megfenyegette, hogy elbocsátja, kétségbeesetten könyörgött és annyira izgatott lett, hogy különös viselkedése még jobban megerősítette a szalonbeliek hitét, hogy Flórián nem tökéletes. Ezért aztán mindig megbocsátottak neki. Flórián kimondhatatlanul boldog volt, hogy szenvedései helyén továbbra is megmaradhatott. Így történt már hosszú évek óta.

Egyetlen jó embere volt, akihez húzódott, Pál, a második boltiszolga. Pál sohase bántotta őt, sohase gúnyolta, nem egyszer világosan kimutatta, hogy vele érez. Ha észrevette, hogy Flórián szomorú, hozzáment és megvigasztalta. Flóriánnak végtelenül jól esett a gyengédség, nagyon hálás volt érte és nagyon megszerette Pált.

Most, hogy a takarítással végzett, a kályha elé tolt a nagy karosszéket, beleült, fázós lábait felrakta a kályha peremére, aztán lehajtotta fejét és belebámult a tűzbe. Csend

volt, a villamosok lármája lágyan szűrődve hatolt be a becsukott ablakon. Az egyhangú zsigongás gondolatokba ringatta a szegény embert. Amint nézte a lángokat, eszébe jutott a szenvedése, a nyomora. Úgy érezte, mintha a tornyosuló lángok a lelkét mardosták volna, belemarkolnának a szívébe s mintha szomorú szemére buggyanó könnyei parázként égetnék az arcát. Mintha ezerszeresre nőtt volna a fájdalma. Mélyet sóhajtott. A sóhajjal fájdalmának súlya engedett. A szeme megvillant, szomorú arcán mosoly rebtent. A zsebébe nyúlt, előhúzott egy gyűrött papírszeletet, vékony ujjával szeretetteljesen megsimogatta, aztán eltette. A papírszelet

láltára, mintha hirtelen kicserélték volna. Már nem volt szomorú, már mosolygott. A villamosok beverődő zúgása már nem suttogott fájdalomkról; a kályhában tornyosuló lángok már nem juttatták eszébe szenvedéseit. Valami szépet, valami nagyszerűt érzett, amely eltompította benne a szenvedést, a keserűséget és örömet lopott a szívébe. Aztán megint belenyúlt a zsebébe s most elővett egy régi megsárgult ujságlapot. Az ujságot a lángok felé fordította, nézte, betűzte, olvasta. Az arca ragyogott, a szíve dobolt, púpos gnóm alakja megnyult, keskeny homlokáról elismultak a ráncok és mosolyogva összedörzsölte kezeit. Majd gondosan összehajtogatta a megvénhedt ujságlapot és vigyázva, óvatosan a zsebébe csuszta. Aztán felkelt, hosszú lépésekkel járkált fel s alá. Az ujsaival néha pattintott, majd halkán, lassú, öreges tempóban dudolni kezdett... És Flórián, a mindig szomorú, púposhátú gnóm azon a reggelen vidáman dudorászott...

(FOLYTATÁSA KÖVETKEZIK.)

Rejtvények.

Képrejtvény.

Betűrejtvény.

S iii A z S ő

2. Talány.

Matiz Ede Sándor

Milyen rangja van ennek a katonának?

(Beküldte: Cséplő Lajos, Fonórol.) (Beküldte: Oláh János, Tiszaderzsről.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 31-ik számunkban közöljük.

A 25-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

Képrejtvény: **Álarcosbál.**

Tréfás rejtvény: **Hat napon keresztül egy-egy emsét vág le, a hetedik pedig két kant (ezeknek nincsen párjuk).**

Szórejtvény: **Nagyothalló.**

Megejtették: Czavár Emil, Ruzs Molnár Imre, Király Lajos, Rektor Pál, Takáts Juliska, Kállai Lidike, Király Lajos, Jenei Sándor, Molnár János, Porzolt István, Erl Ferenc, ifj. Józsa Lajos, Jerney Ferenc, Lőrincz Gyula, ifj. Spissák János, Rozlozsnik János, Kuzder Lajos, Kálmán István, Boros Mihály, Bán Ilonka, Kenéz Kálmán, Forisak Simon, Kocsis József, ifj. Boján Imre, Jernei Ilonka, Barbarik Lajosné, Kollát János, Weigert Ádám, Baranyai József, Juna Szabó György, Hegedűs Sárika, Kiss Juliska, Móricz Juliska, Szeider József, Markó Aurél, Terelmes Irénke, Varga Etelka, Becz Sándor, Pilsz Gyula, Tóth Margit, ifj. Szintai Ferenc, Kindt István, Zsitvay József, Berky Ignác, Takách Rezső, Apáti Endre, Győri István, Podobni István, Nárday Tamás, ifj. Ritecz István, Gácsi Istváné, Bodzás Mariska, Baráth Katicza, ifj. Náfrádi Gáspár és Sándor, Vátsi János, Dobos Franciska, Madarász Mihály, Nagy Gábor, Zsolczay Mihályné, Kopasz Ferenc, Baumann Erzsébet, Karin András, ifj. Oláh János, id. Nyerges Mihály, Bárdos Lajos, Viciák Bandi, ifj. Papp Imre, Taskó Brigitta, Okváth József, Kléri József, Németh István, Bordás Gyula és Alfréd, Szücs Ilona.

Jutalomkönyvet nyertek: ifj. Ritecz István (Gyékényes), Kálmán István (Erdősokonya), Bán Ilonka (Fegyvernek), Erl Ferenc (Budapest), Ruzs Molnár Imre (Szentes), Móricz Juliska (Madocsa), Németh István (Budapest), Weigert Ádám (Kőröstarcsai kitérő), Barbarik Sándorné (Senyeháza), Kindt István (Kölesd).

A 26-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő heti számunkban közöljük.

Vásár és piac.

Gabona, liszt és őrlemények. Duplafogós nullásliszt (58) 58 K, nullásliszt (57) 58 K, főzösliszt (51) 54 K, 6-os kenyérliszt (50) 52 K, 7^{1/2}-es kenyérliszt (40) 47 K, 8-as takarmányliszt (24) 24 K, nullás rozsliszt (48) 48 K, 1-es rozsliszt (42) 43 K kilogrammonként. A vidéki árak zárójelben vannak. Korpauzlet változatlan, 100 kilogrammonként fizetnek szállításra 2250 K-t.

Takarmány. Prima széna 1180—1250 K, másodrendű széna 900—1000 K, tiszavidéki széna 580—620 K métermázsánként.

Szarvasmarha. Bika jobbminőségű 62—90 K, kivételesen 108 K bika silányabb 48—60 K. Ökör jobbminőségű 74—106 K, kivételesen 110 K, ökör, közép 45—70 K, ökör, alárendelt minőségű 37—43 K. Tehén 36—78 K, kivételesen 120 K. Bivaly 55 K. Növendék 42—50 K. Kicsontozóval 30—36 K kilogrammonként elősúlyban.

Borjú. I. rendű 117—130 K, II. rendű 108—115 K, III. rendű 70 K kilogrammonként elősúlyban.

Budapesti sertésvásár. Fialat nehéz, urasági 210—215 K, elsőrendű szedett 190—205 K, közép 150—170 K, könnyű 130—165 K, szalonna nagyban 270 K, zsír 295 K. Sovány sertés irányzata nyugodt. Árak nehezebb 135—145 K, könnyebb 120—130 K kilogrammonként elősúlyban.

Budapesti lóvásár. Hátsó és csikó 20.500 K, könnyebb kocsló 40—90.000 K, nehéz igásló 32—70.000 K, könnyű 15—40.000 K, számár 3—6000 K, öszvér 10.000 K, vágólovak 5—15.000 K.

Nyersbőr. Marhabőr 168—180 K, borjúbőr 270—300 K, juhbőr 78 K kilogrammonként.

Zöldségtétel és gyümölcs. Sárgarépa, új zöld kilója 30—60 K csomója 1—14 K, petrezselyem, zöld, kilója 30—60 K, csomója 1—14 K zeller, ujdonság, darabja 2—3 K, kalarabé darabja 2—3 K, kalarabé II, darabja 1.50—2 K, vöröshagyma, egyiptomi, kilója 60—68 K, zöldhagyma szárával 16—30 K, fokhagyma, öreg 40—60 K, új szárával 28—36 K, kelkáposzta 14—26 K, saláta kilója 3—4 K, cukorsaláta (főzeléknek való) 3—5 K, spárga, szőlő kilója 60—70 K, közepes 40—50 K, levesnek való 20—30 K, sóska 18—32 K, paraj, tisztított 35—50 K, burgonya, öreg 15—26 K, burgonya, új, hazai 35—50 K, retek, nyári 10—20 K, ugorka, salátának való 80—130 K, savanyítani való 35—45 K, paradicsom, ujdonság 180 K, zöldpaprika, apró hegyes, darabja 5—8 K, töltényvaló 10—14 K zöldborsó 20—32 K, zöldbab 25—32 K, vajbab 28—40 K, fejeskáposzta 30—45 K, karfiol 40—70 K, körte, nyári 60—100 K, barack, kajszin érett 90—120 K, befőznievaló 70—80 K, cseresznye, ropogós 45—90 K lágy 24—35 K, meggy, nagyszemű 90—140 K, aprószemű 40—50 K, pöszméte 45—60 K, ribizke 45—60 K, málna 100—150 K, szamóca 250—350 K.

Baromfi és tojás. Csirke, élő, rántani való, párja 340—350 K, sütnivaló, párja 400—600 K, liba, ujdonság, hizott kilója 240—280 K, kacsa liba, tisztított, hizott kilója 240—280 K, tyúk, élő, párja 500—650 K, tojás darabja 7—11 K.

Bor. Vörösborok iránt a kereslet élénk. Árak: szamorodni 45—50 K, jobb vörösborok 36—40 K, homoki 11°/o-os borok 32—36 K, 12°/o-on felüli 38—42 K.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1922. július hó 4-én: 1 drb Napoleon arany 4520 K, angol font 5160 K, dollár 1163 K, francia frank — K, lengyel márka 22.50 f, német márka 2 K 62 f, olasz lira 53 K 50 f, osztrák korona 5.45 f, orosz rubel — f, román lei 6 K 70 f, cseh szokol 22 K 60 f, svájci frank 219 K, szerb dinár 13 K 91 f, ezüst korona — K, ezüst forint — K, ezüst ötkoronás — K — f, arany huszokoronás 4400 K. Bécsben 1 magyar koronáért 19.30 osztrák koronát fizettek. Zürichben 100 magyar koronáért 0.47 1/2 svájci frankot fizettek.

Főszerkesztő: **Mesko Pál.**

Felelős szerkesztő: **Héj Imre dr.**

Főmunkatárs: **Buday Barna.**

Felelős kiadó: **Mesko Pál.**

Briliánst, ékszert, gyöngyöt

mindenkéni drágábban vesz (Teréz-templ. SZÉKELY EMIL, Király-u. 51. szemben.)

MRAVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9. sz.

Elvállal: mindenféle fegyver javítását, át-
alakítását, felújítását és belövését.

Elad: elsőrangú gyártmányú golyós, sörétes,
ismétlő és automata vadászfegyvereket,
pisztolyokat, revolvereket, összes vadászati cikkeket

Legjobb minőségű
mindennemű golyós-, sörétestöltények. löszerek.

**DRÓT- DRÓT- DRÓT-
sövény, matrác, rosta**

megbízható szállítója

LIEDERMANN REZSŐ

műszaki irodája,

Budapest, VIII., Üllői-út 64. szám.

Szakorvos

rendelő vér- és neml betegek
részére. Ezüst salvasan-oltás!

Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32., I. em. 1. (Rókusai szemben.)

FOGAK

legszebb és leg-
tartósabb

10 évi írásbeli jótállással — Amerikai műfog
100 K, aranykorona 1060 K-tól, fogtörés
100 K-tól, javítás 80 K-tól, fogtisztítás 50 K,
foghuzás 40 K. Vidékieknek 1-2 nap alatt.

FENYVESI JENŐ fogászati műterme, Buda-
pest, VII., Thököly-út 6. (Sarokház.) A keleti
pályaudvar indulási oldalával szemben.

Legjobban az jár, aki az

„Uj Barázdá“-ban és a

„Vasárnap“-ban hirdét.

SZÖVETKEZETEK FIGYELMÉBE!

Elsőrendű színbőrbeli készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és
zstros-bőrbeli a legjutányosabb napi áron szereshetők be a

„HANGYA“ CIPÓOSZTÁLYÁNÁL.

Tehénbőr-csizmák, boxcsizmák, munkáscipők nagy választékban.

Ha ingatlant venni vagy eladni óhajt, for-
duljon bizalommal hozzám; minden elő-
leg nélkül, szorosan a megállapított juta-
lékért eléri s leggyorsabb lebonyolítást
KISS LAJOS, Budapest, IX., Lónyai-u. 19.

Vörösréz pálinkafőző-üstök

és vörösréz mosó-üstök rak-
táron mindenféle kivitelben
Máthé András rézmű-
árúgyár
Ujpest, Károly-utca 11. sz.

KERÉKPÁROK,

gummi, alkatrészek leg-
olcsóbban, beségummi
— 180.— korona. —
diósadi Deák László
kerékpáraktár és gyártás
Bpest, VIII., Német-
u. 45. Árjegyzék ingyen.

**Megbízható jó minőségű árút
a legelőnyösebb árban**

vásárolhatnak a tagok a

„HANGYA“

vidéki szövetkezeteiben.

Kaphatók:

vászon, karton, kanavász, zephir, szövet,
kész férfi és női ruha, kendő, harisnya,
cérna, pamut, szabókellékek, cipő,
csizma, valamint mindennemű rövid-
kémű-, konfekció-, cipő- és díszműárúk.

KERÉKPÁR
alkatrészeket, nagy-
bani gyári árban száll-
lítunk, külső gummi-
kat 850 K, belsőket
200 koronától feljebb
LÁNG J. ÉS FIA
kerékpár nagykeres-
kedők Budapest, József-körút 41. Árjegyzék ingyen.

Necsak olvassuk, hanem ter-
jesszük is a magyar gazdák és
földművesek egyetlen napilapját

az UJ BARÁZDÁT

és legjobb képes hetilapját a

„VASÁRNAP“-ot.

MOTOREKE

(Stock rendszerű) 40 lóerejű négyvasú
kisebb és nagyobb gazdaságok-
nak nagyon alkalmas

azonnal

kapható. — Bővebb fel-
világosítással és ajánlat-
tal készséggel szolgálunk. Cím:

**KELLNER ANTAL és FIA
BUDAPEST, BERLINI-TÉR 4.**

**Cséplő-
készletek!**

Kapható azonnalra egy 10/12
lóerejű Benzinlokomobil 900 mm.
cséplővel Hoffherr—Schrantz

gyártmány;

továbbá 900 mm. magányos
cséplő

Hoffherr — Schrantz gyártmány.
Nagyobb gazdaságok

részére egy 60 szollos Máv. gyárt-
mányú cséplőgép 20 lóerejű ben-
zin vagy szivőgázlokomobillal.

Bővebb felvilágosítással és aján-
lattal készséggel szolgálunk. Cím:

**KELLNER ANTAL és FIA
BUDAPEST, BERLINI-TÉR 4.**

Ekék, ekealkatrészek,

boronák, kapáló ekék, fűkaszálók,
marokrakó és kévekető aratógépek,
lógereblyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gőzcséplőkészletek,
szecskaavágók, répvágók, darálók,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági
géposztályánál
szereshetők be legjutányosabban.

Csakis szab. PERKEO

fűfőjtővel olthat minden
fűzet — még égő benzint is!

Egyetlen házban se hiányozzék. Milliós kár-
tól óvhatja községét! Fényes elismerő levelek.

Ára fenntartással 2600 korona.

SZERSZÁMOK
GÉPEK

MŰSZAKI
CZIKKEK
ÖSSZEPÁR
RÉSZERE

OLAJ ZSIRADÉK

SCHVARCZ JÓZSEF és TÁRSA
BUDAPEST, SOROKHÁZI ÚT 53.
VI. VILMOS CSÁSZÁR ÚT 53.

PERMETEZŐK

és összes alkatrészek.

Tömlők, rézgálic, raffia, Karbid, bor-
sajtó, szivattyú, kén, zsák, ponyva,
zsinog, gépszij, kötél, heveder, mérő-
eszközök, mérleg, csövek stb. stb.